

Svahken Sijte

Trondheim, 11.06.2020

Deres ref.:
[Deres ref.]

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2020/3109

Saksbehandler:
Kjell Vidar Seljevoll

Avslag på søknader om ekstraordinært uttak av jerv i Svahken Sijte – region 5 - 2020

Vi viser til henvendelser fra Svahken Sijte, angående uttak av jerv vinterne 2020. Det er usikker for oss om henvendelsene skal anses som anmodninger om uttak, eller om de skal tolkes som søknader om felling. Vi har nå valgt å behandle henvendelsene som søknad om felling, for å gi klagerett på beslutningen om å ikke iverksette ytterligere uttak av jerv i region 5 inneværende sesong.

Lovgrunnlag

Søknad om felling av jerv for å forhindre fremtidige skader på beitedyr behandles etter forskrift 18. mars 2005 nr. 242 om forvaltning av rovvilt (rovviltforskriften) § 13:

Miljødirektoratet kan fatte vedtak om skadefelling, kvote for betinget skadefelling, kvote for lisensfelling av gaupe, jerv, bjørn og ulv eller kvotejakt for gaupe av eget tiltak eller etter søknad. (...)

Med skadefelling forstås i denne sammenheng felling "... for å avverge skade på avling, husdyr, tamrein, skog, fisk vann eller annen eiendom, (...)", som nevnt i lov 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) § 18 første ledd bokstav b).

Det følger av naturmangfoldloven § 18 annet ledd at vedtak om skadefelling bare kan treffes hvis uttaket ikke truer bestandens overlevelse og formålet ikke kan nås på annen tilfredsstillende måte, jf. også norske forpliktelser etter Bernkonvensjonen.

Miljødirektoratet har anledning til å fatte vedtak om forebyggende skadefelling av jerv av eget tiltak. Dette er i rovviltforliket omtalt som ekstraordinært uttak, og hjemmelen er naturmangfoldloven § 18 tredje ledd:

Myndigheten etter loven kan av eget tiltak iverksette uttak med formål som nevnt i første ledd bokstav a til d og g, jf. annet ledd. Uttaket regnes ikke som enkeltvedtak, og kan om nødvendig skje på annens eiendom. Kongen kan gi nærmere forskrift om slikt uttak. (...)

Vi viser forøvrig til rovviltforliket i Stortinget i 2011, Representantforslag 163 S (2010 - 2011), om fortolkning av gjeldende regelverk.

Naturmangfoldloven §§ 8 og 10 er vurdert i behandlingen av denne saken, jf. samme lov §7. §§ 9, 11 og 12 er mindre aktuelle i denne saken (prinsipper for offentlig beslutningstaking).

Påviste skader av jerv på tamrein

Det er påvist tre skader av jerv på tamrein i Svahken sijte etter 15. februar 2020. Alle disse tre er registrert i februar måned.

Bestandssituasjon for jerv og overvåking

Vi legger til grunn nasjonal status for bestandssituasjonen av jerv i vedlegg "Grunnlag for skadefelling av jerv i Norge 2020".

Lisensfelling av jerv har de senere sesongene vært relativt effektiv i region 5, og vinteren 2018/2019 ble den tildelte kvote fylt av lisensjegerne. I løpet av lisensfellingsperioden for jerv i 2019/2020 ble det felt 17 jerver av lisensfellingsjegere i region 5. Gjenværende lisenskvote var 4 dyr ved sesongslutt.

I rovviltregion 5 er det fastsatt et bestandsmål på 5 årlige ynglinger av jerv. Bestanden av jerv har vært stabil over bestandsmålet for regionen den siste femårsperioden. I 2019 ble det påvist 12 ynglinger av jerv i region 5 (NINA rapport 1722). Overvåking av jervehi/opptelling av ynglinger for sesongen 2020 går nå mot slutten, men det gjenstår enda noe arbeid med kontroller av yngellokaliteter med usikker status.

Det er til denne tid registrert seks ynglinger av jerv i region 5 Hedmark, sesongen 2020. I tillegg er en familiegruppe av jerv der valpene ble født i Sverige registrert å ha oppholdt seg i Norge en kortere periode (sekundær hilokalitet). Miljødirektoratet fattet vedtak om uttak av sistnevnte i brev datert 25. mars 2020, men det ble ikke felt jerv i medhold av tillatelsen.

Det ble i vedtak datert 30. april 2020, besluttet uttak av jerv fra en hilokalitet i grenseområdene mellom Engerdal og Rendalen kommuner. Det ble tatt ut to valper i medhold av tillatelsen. Vi er videre kjent med at alle valpene er døde for ytterligere en av de seks ynglingene som til nå er registrert i region 5 sesongen 2020. Antall kjente ynglinger etter hiuttak og kjent naturlig avgang i regionene for sesongen 2020 er følgelig 4 gjenlevende ynglinger per i dag.

Endelige rapportering etter inneværende kartleggingssesong kommer 1. oktober.

Miljødirektoratet sine vurderinger

Miljødirektoratet har vurdert innspill, anmodninger og søknader om uttak sett i sammenheng med fortløpende informasjon og kunnskap om bestand av jerv som er samlet gjennom overvåkingsperioden for jerv. Våre vurderinger er gjort med bakgrunn i forvaltningsområdet for jerv, beiteprioriterte områder, kunnskap om skadehistorikk, skadepotensiale, anbefalinger fra rovviltnemnda, kunnskap om bestanden samt vær og klimatiske muligheter for iverksetting av uttak.

Direktoratet konstaterer at lisensfelling ikke har vært tilstrekkelig for å regulere bestanden av jerv og dermed redusere skadepotensiale overfor beitenæringen i enkelte områder av region 5. Vi har

derfor vedtatt å iverksette noen ekstraordinære uttak i regionen i løpet våren. Samtidig er det i de foreløpige bestandsdataene for inneværende år en tendens til nedgang i antall ynglinger av jerv.

Det er ved to anledninger iverksatt skadefelling av jerv innenfor Svahken Sijte vinteren 2020, men det har ikke blitt felt jerv i medhold av tillatelsene som er gitt. Direktoratet har forståelse for at Svahken Sijte er bekymret for faren for tap av tamrein til jerv i kommende beitesesong. Samtidig er det i begrenset grad påvist konkrete skadesituasjoner forårsaket av jerv i løpet av vinteren 2019/2020.

Miljødirektoratet har etter en samlet vurdering av tilgjengelig kunnskap kommet til at det ikke har vært grunnlag for å iverksette fellingsforsøk på jerv i region 5, ut over de tre beslutningene som er tatt, vintersesongen 2019/2020.

Vedtak

Miljødirektoratet avslår søknader om skadefelling av jerv i deler av region 5, jf. lov 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) § 18 første ledd b) og § 77, jf. forskrift 18. mars 2005 nr. 242 om forvaltning av rovvilt (rovviltforskriften) § 13 jf. §§ 1 og 3.

Klage

Vedtaket kan påklages til Klima- og miljødepartementet innen 3 uker, jf. forvaltningsloven §§ 28 og 29. En eventuell klage skal fremsettes for Miljødirektoratet, jf. § 32.

Hilsen

Miljødirektoratet

Dette dokumentet er elektronisk godkjent

Susanne Hanssen
Fung. seksjonsleder

Kjell Vidar Seljevoll
seniorrådgiver

Tenk miljø - velg digital postkasse fra e-Boks eller Digipost på www.norge.no.

Kopi til:

Klima- og miljødepartementet	Postboks 8013 Dep	0030	OSLO
Landbruks- og matdepartementet	Postboks 8007 Dep	0030	OSLO
Fylkesmannen i Trøndelag / Trööndelagen fylhkenålma	Postboks 2600	7734	Steinkjer
Fylkesmannen i Innlandet	Postboks 987	2604	LILLEHAMMER
Rovviltnemnda i region 5	c/o Fylkesmannen i Innlandet, Postboks 987	2604	LILLEHAMMER
Mattilsynet	Postboks 383	2381	Brumunddal

Vedlegg

1 Grunnlag for skadefelling av jerv i Norge våren 2020